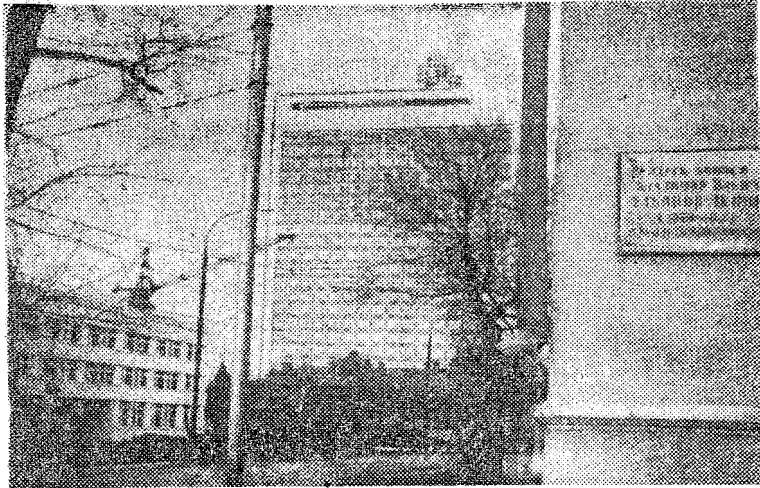

V. I. Lenini sünnilinnas

Võimsate reaktiivmootorite abil tõuseb Leningradi lennuk väljalt õhku reisilennuk Il-18. Suund on Moskvale. Nii algab minu teekond V. I. Lenini sün-

nilinna Uljanovskisse. Pärast veide üle tunni kestnud lendu maandub lennuk Seremetjevo lennuväljal. Moskva võtab vastu esimese lume ja mõnekraa-

See pilt on tehtud koolimaja nurgalt, kus V. I. Lenin õppis klassis. Tagaplaanil paistab uus hotell «Venets». Autori foto.

dise külmaga. Ekspressbuss viib mind «Aerofloti» Moskva kesk-lennujaama, mille kõrval asuvas kõrghoones olevas hotellis tuleb veeta öö, sest lennuk Uljanovskisse väljub alles järgmisel hommikul.

Hommikul olen Vnukovo lennuväljal. Reisilennuk Uljanovskisse peab väljuma kell 9.23. Seoses halva ilmaga lendame välja alles kell 14. Tund aega lendu ja lennuk jõuab Uljanovski kohale.

Uljanovsk võtab vastu selae ilmaga. Juba õhust torkab silma uus, ehitatav kõrghoone hotell «Venets». See asub Volga kõrge kaldal. Peagi maandub lennuk. Pool tundi sõitu ja olengi Uljanovski kesklinnas. Hotelli «Rossia» juures. Külalislahke administraator soovib mul lükkata kella tund aega ette (vastaval kohaliku ajale). Otsustan, et esimesel päeval tutvun linnaga, hangin vajalikke fotosid, suveniirmärke, brošüüre linna kohta. Selleks käin Uljanovski uues raamatukaupluses «Poliitiline Raamat». Sellist avarat avariilitega raamatukauplust näen esmakordselt. Kirjanduse valik on rikkalik.

Et paljudel tugevatel seisab äuba lähemas tulevikus ees tee-

kond Uljanovskisse, siis mõnda Lenini sünnilinna ajaloost ja tänapäevast.

Uljanovsk (enne Simbirsk) rajati 1648. aastal. Kohta, kuhu ehitati uus kindlus, katsid varem suured metsad. Kindlus rajati Volga ja Svijaga jõe vahel olevale kõrgustikule. Uues kindluses elas Simbirski vojevood. Simbirski ümbrus oli Volgamaa põhiline viljaait. Seoses sellega tulid Simbirskisse elama jõukad kaupmehed, kes äritsesid teravilja, kala, soola ja muuga üle kogu Venemaa. Kiiresti kasvavas linnaelanike hulk. Maal valitsev feodaalide omavoli kutsus esile talupoegade sõja Stepan Razini juhtimisel. Talupoegadel ei õnnestunud vallutada Simbirskit ja nende väed löödi puuks. Mõisnikud poosid sadu ülestõusnud talupoegi. Kohalik kroonik kirjutab, et kogu Volga kallas ohnud kaetud võllapuudega. Mõisnike omavoli ja rõhuline viisid selleni, et 1773. aastal algas uus talupoegade sõda Jemeljan Pugatšovi juhtimisel. Ka seekord ei õnnestunud ülestõusnutel Simbirskit vallutada. Valitsusväed purustasid ülestõusnud ja biendasid nendega metsikut arveid. Tänapäeval on selle maja kohal, mille keldris

hoiti kinni ja piinati Pugatšev oblasti draamateater. Teatri salasub sellekohane memoriahtahvel.

Nagu teisedki Venemaa linnad, koosnes tolleaegne Simbirsk peamiselt ainult puuetistest. Linna tänavad olid kساد ja räpased.

Alates XIX sajandist pe Simbirskis suuri laatu, mis o kuulsad üle Venemaa. Hak ehitama ka suuri kivimaju. T naseni on säilinud endine aad kogu hoone, kus praegu as V. I. Lenini nimeline raamat palee. Simbirskist on võrsun hulk silmapaistvaid vene k tuuri ja teaduse esindajaid, na kirjanik I. A. Gontšarov, poe D. D. Minajev, füüsik N. Umov ja paljud teised.

XIX sajandi teisel poolel te kisid siin esimesed põrandaal sed ringid, kes levitasid lendle ja proklamatsioone. Tõuke se liste ringide tekkimiseks and see, et Simbirski kubermant sacleti asumisele politsei järel valve alla «poliitiliselt ebaust vaid inimesi». Need inimes (A. A. Kadjan, P. Gorbunov, S. Buturlin jt.), võitlesid ka si tsaari isevalitsuse vastu. Ne avaldasid mõju Simbirski noo soole.

(Järgneb)